Wonen in nabijheid van enorme windturbines, hoe is dat?

‘Verkeer maakt meer lawaai’

Hoe is het om in de buurt te wonen van de 280 meter hoge windturbines die in Twente moeten verrijzen? Niemand die het weet, want zo hoog staan ze nog nergens in Europa. De molens bij Gaildorf in Duitsland komen wel in de buurt. Daar werden in 2017 de hoogste turbines ter wereld gebouwd. *De Twentsche Courant Tubantia* nam een kijkje, luisterde naar de turbines én naar inwoners.

LEO VAN RAAIJ

Stefan Hausser staat verbaasd in de deuropening van zijn huis. Een journalist en fotograaf uit Nederland die 600 kilometer rijden om te horen hoe het woont zo vlakbij turbines? Hij glimlacht. De verslaggever en fotograaf zijn al twee dagen op pad en kunnen maar geen tegenstanders van die turbines vinden. Nou, daar kan Stefan wel bij helpen. „Nee, ik ben er niet tegen”, zegt hij. „Maar verderop woont een vriend van mij. Praat maar eens met hem.”

Hoog boven Stadt Gaildorf, een gemeente 50 kilometer ten noordoosten van Stuttgart, worden zacht zoevende rotorbladen voortgestuwd door een wat magere windkracht 2. Dat zoeven is eigenlijk alleen recht onder de turbine te horen. Niet bij het huis van Stefan. Nu niet, althans. Sowieso, omdat het maar windkracht 2 is én omdat de wind de andere kant op staat.

Eerste meting: 0 meter

Eerder op de dag gaf een decibelmeter direct onder de mast een waarde aan van maximaal 47 decibel. Achtergrondgeluid was er nauwelijks of het moest het ruisen van de bomen zijn en het tjilpen van de vogels. De tocht naar de windturbine was nogal woest, over een kilometerslang golvend zand- en gravelpad. Er volgen nog meer metingen. Eentje op 500 meter van de turbine, een op 1000 meter en tenslotte op 1500 meter afstand.

Het dorp Gaildorf ligt zo’n 330 meter boven de zeespiegel. De turbines op een bergrug ernaast staan ruim 500 meter boven zeeniveau. Daar komt de tiphoogte (het hoogste punt dat een turbineblad bereikt) van de hoogste turbine nog bij: 246,5 meter.

Gerekend vanuit Gaildorf kun je spreken van een hoogte van pak ’m beet 416 meter. Kom daar maar eens om straks in Twente en Salland. De Duitse installaties torenen daarmee ver uit boven de omliggende dorpen. Sterker: van zo’n 30 kilometer afstand over de weg zijn ze al te zien. En natuurlijk nog beter vanuit Gaildorf en de omliggende dorpen.

Wie overigens écht geïmponeerd wil worden die moet vanuit de nabijgelegen plaats Sulzbach naar die allerhoogste windturbine rijden. Op de Bünstrasse, na een bocht, is het een heftige confrontatie. Eerder onzichtbaar door bomenrijen doemt daar ineens een enorm gevaarte op, schijnbaar in het midden van de weg.

Naast de weg

Het is een verpletterend beeld voor wie voor het eerst over deze weg rijdt. De molen staat natuurlijk niet óp, maar vlak naast de weg. En dit is nog niet eens de hoogste. Dat de ene turbine hoger is dan de andere komt door de glooiingen in het landschap. „De ashoogte van de windturbines boven de zeespiegel is namelijk wél nagenoeg gelijk”, zegt Matthias Rebel. Hij is vertegenwoordiger van de Graf Pücklerstichting die de grond onder de turbines verpacht.

We ontmoeten Matthias aan het eind van de driedaagse expeditie naar Zuid-Duitsland. Drie dagen om geluidsmetingen te doen en om in gesprek te komen met inwoners van omliggende dorpen. We zoeken voor- en tegenstanders van de windmolens. Al valt het niet mee sceptici te vinden, blijkt aan het eind van dag twee.

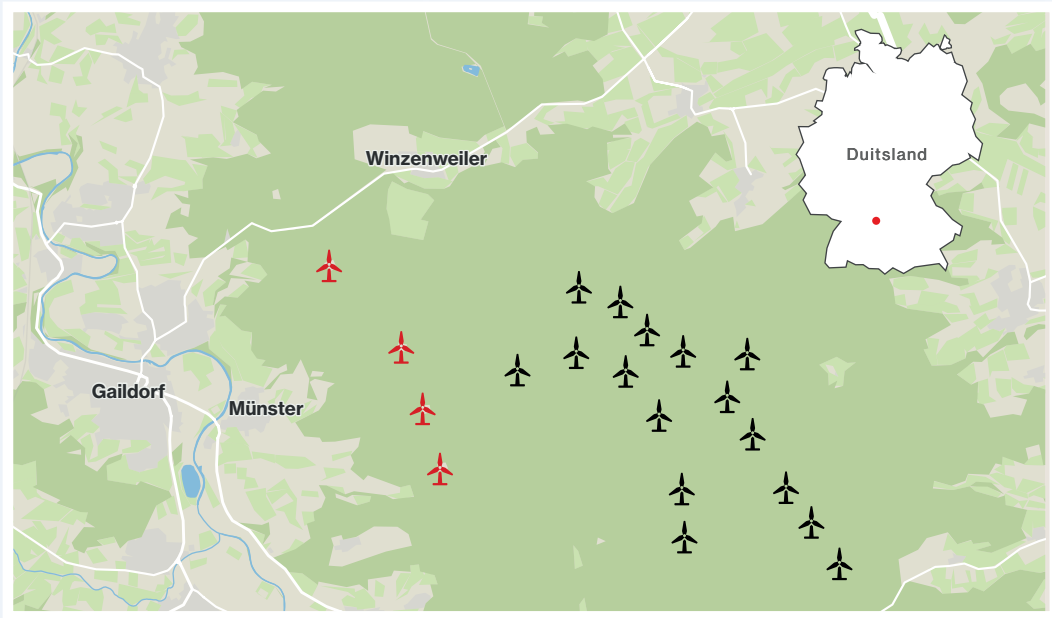

Windturbines nabij Gaildorf. De vier rode zijn uit 2017, de zwarte zijn later gebouwd.

Beelden van windturbines bij het dorpje Münster, een onderdeel van de gemeente Gaildorf in Zuid-Duitsland.

FOTO'S ROBIN HILBERINK

In een platte wereld zijn de windmolens bij Gaildorf ideaal om enigszins te ervaren hoe het is om in de nabijheid ervan te wonen. De afstanden tot de eerste woningen komen redelijk overeen met de afstand tot de windturbines die Pure Energie in Twente en Salland wil bouwen.

Op dit moment is de dichtstbijzijnde turbine van het windpark Zuideschmarke bij Enschede gepland op hemelsbreed 1,28 kilometer van de eerste woning in de wijk Stroinkslanden, aan de Hanenberglanden. De locatie van de turbine is trouwens niet definitief. Dat geldt ook voor de turbines die Pure Energie bij Holten wil plaatsen. Uit de principeaanvraag voor het windpark Vletgaarsmaten uit 2023 blijkt dat de dichtstbijzijnde woning op zo’n 500 meter van een windturbine staat. Pure Energie wil niet zeggen of die locatie gehandhaafd wordt, omdat de provincie bezig is met de behandeling van de definitieve aanvraag.

Op 600 meter

Al deze turbines zouden 280 meter hoog moeten worden. Ook aan de A35 bij Wierden zouden er twee moeten komen. De dichtstbijzijnde woningen in de wijk Zuidbroek: zo’n 600 meter.

Die woningen staan dichter bij de turbines dan de meeste woningen in Gaildorf en omliggende plaatsen als Münster am Kocher en Winzenweiler. Aan de andere kant in Duitsland staan de turbines hoger én zijn ze ouder. De exemplaren bij Enschede, Holten en Wierden staan er pas over een jaar of zes, zeven. Deskundigen verwachten dat windmolens dan stiller zijn.

De afstand van een van de windmolens tot de woning van Stefan Hausser in Gaildorf is een kleine 1500 meter. „Ja, als de wind deze kant op staat en

LEES VERDER OP PAGINA 4